Finansutskottets betänkande

1981/82:2

om vissa ekonomisk-politiska åtgärder, m. m., inom handelsdepartementets verksamhetsområde (prop. 1981/82:30 bilaga 6)

I detta betänkande behandlar utskottet

proposition 1981/82:30 bilaga 6 vari regeringen (handelsdepartementet) har föreslagit riksdagen att godkänna att regeringen förordnar om fortsatt tillämpning av 2–4, 6, 8 och 9 §§ allmänna prisregleringslagen (1956:236) under tiden den 21 december 1981–den 20 december 1982 samt

den med anledning av propositionen väckta motionen

1981/82:57 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari såvitt nu är i fråga hemställs (2) att riksdagen beslutar att godkänna vad som i motionen anförs om tillämpningen av prisregleringslagen.

Propositionen

Det allmänna prisstoppet, som trädde i kraft den 17 september 1981, infördes som ett led i regeringens offensiv för att återställa balansen i den svenska ekonomin. Prisstoppet bör enligt regeringens mening gälla till årsskiftet 1981–1982 men har tidsbegränsats t. o. m. den 20 december 1981 med hänsyn till att tillämpningstiden för allmänna prisregleringslagen går ut den dagen om inte riksdagen dessförinnan beslutar om förlängning.

Föredraganden erinrar om att prisregleringskommittén i maj i år har avgivit slutbetänkandet (SOU 1981:40–42) Prisreglering mot inflation. Betänkandet remissbehandlas f. n. Enligt föredragandens mening är det angeläget att de prispolitiska frågorna noga prövas i belysning av betänkandet och de synpunkter som kommer fram vid remissbehandlingen. Mot bakgrund av de vidtagna ekonomisk-politiska åtgärderna och i avvaktan på nämnda prövning förordas att tillämpningstiden för allmänna prisregleringslagen förlängs med ytterligare ett år.

Motionen

I motionen riktas ingen erinran mot att prisregleringslagen skall fortsätta att gälla. Däremot anser motionärerna att riksdagen i samband med förlängningen bör uttala att lagen bör tillämpas så att gällande prisstopp förlängs till den 20 december 1982. De undantag som nu beviljas på grund av devalveringen bör dock inte medges efter den 1 januari 1982. Stor restriktivitet bör vidare visas i fråga om dispenser från prisstoppet.

Utskottet

Utskottet tillstyrker att tillämpningstiden för allmänna prisregleringslagen förlängs med ytterligare ett år.

En sådan förlängning av tillämpningstiden möjliggör för regeringen att tillämpa skilda slag av prisreglerande åtgärder under nästan hela 1982. Det gäller också prisstopp. Enligt utskottets mening bör riksdagen emellertid inte nu föreskriva hur regeringen skall tillämpa lagen under 1982. Det bör ankomma på regeringen att inom ramen för den ekonomiska politiken bedöma om och i vilken utsträckning prisreglerande åtgärder bör användas nästa år. Riksdagen har möjlighet att uttala sin mening om tillämpningen i samband med att riksdagen vid återkommande tillfällen under året tar ställning till riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Med det anförda avstyrks yrkandet i motion 57 om ett särskilt uttalande från riksdagens sida om tillämpningen av lagen under år 1982.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner att regeringen förordnar om fortsatt tillämpning av 2–4, 6, 8 och 9 §§ allmänna prisregleringslagen (1956:236) under tiden den 21 december 1981–den 20 december 1982,
2. att riksdagen avslår motion 1981/82:57 yrkande 2.

Stockholm den 12 november 1981

På finansutskottets vägnar
ERIC ENLUND

Närvarande: Eric Enlund (fp), Rolf Rämgård (c), Arne Gadd (s), Bo Siegbahn (m), Per-Axel Nilsson (s), Karl-Anders Petersson (c), Anita Gradin (s), Lennart Blom (m), Roland Sundgren (s), Rolf Andersson (c), Christer Nilsson (s), Olle Wästberg i Stockholm (fp), Mona S:t Cyr (m), Torsten Karlsson (s) och Karin Flodström (s).

Särskilt yttrande

Arne Gadd, Per-Axel Nilsson, Anita Gradin, Roland Sundgren, Christer Nilsson, Torsten Karlsson och Karin Flodström (samtliga s) anför:

Kraftfulla åtgärder mot prisökningar är nödvändiga såväl för att landets ekonomi skall uppnå balans igen som för att säkerställa vårt sociala trygghetssystem. I den socialdemokratiska partimotionen 1981/82:46 har vi

framfört vilka åtgärder som vi anser nödvändiga för att förverkliga ambitionerna. Det kommer inte att gå att ensidigt förlita sig till s. k. besparingar inom den offentliga sektorn utan viktigare är att fullt ut nyttja våra produktionsresurser - inte minst då vår arbetskraft. För att en sådan ekonomisk politik skall kunna lyckas är det nödvändigt att regeringen har möjlighet att vid behov nyttja prisregleringslagen för att klara en stabil prisnivå.

Detta är anledningen till att vi kan tillstyrka en förlängning av prisregleringslagen i enlighet med proposition nr 1981/82:30.

Ett sådant beslut måste dessutom innebära att priskontrollorganet (SPK) ges såväl resurser för att kunna fullgöra sina uppgifter som regeringens politiska stöd i sitt arbete.

GOTAB 69846 Stockholm 1981